

Stylistyka 2010 – bilans i perspektywy. Sprawozdanie z konferencji

W dniach 21 – 23 września 2010 r. w będącym częścią Uniwersytetu Opolskiego pałacu w Kamieniu Śląskim miała miejsce konferencja zatytułowana „Stylistyka 2010 – bilans i perspektywy”. Gospodynią tego spotkania była – kierująca Zakładem Stylistyki Instytutu Filologii Polskiej UO – prof. Ewa Malinowska. To XXIV już spotkanie tego typu odbywało się, jak zwykle, pod auspicjami Komisji Stylistycznej Komitetu Językoznawstwa Polskiej Akademii Nauk i zgromadziło, przybyłych z różnych ośrodków krajowych i zagranicznych, największej klasy językoznawców oraz literaturoznawców zajmujących się problematyką stylu. Wygłoszono 40 referatów obejmujących zagadnienia poruszane w polskich, czeskich, rosyjskich, ukraińskich, macedońskich, bułgarskich i serbskich badaniach stylistycznych.

Uroczystego otwarcia konferencji dokonał przewodniczący Komisji Stylistycznej Komitetu Językoznawstwa PAN – prof. dr hab. Stanisław Gajda. W swym wystąpieniu przedstawił aktualny stan badań stylistycznych oraz zasygnalizował kierunki ich dalszego rozwoju. Referaty, obejmujące istotne problemy teoretyczne dotyczące szeroko rozumianych badań stylistycznych, podczas obrad plenarnych wygłosiły – o zadaniach stylistyki funkcjonalnej prof. Мария Котюрова (Perm), (*Социально-научные задачи функциональной стилистики*), a o stylistyce porównawczej – prof. Valentina Avramova (Wielki Tyrnów), (*Проблемы сопоставительной стилистики русского и болгарского языков*). Prof. Bożena Witosz (Katowice) mówiła *O konsekwencjach podmiotocentryzmu w badaniach stylistycznych*, a klasyfikację stylu ze względu na jego kluczowe wyznaczniki przedstawiły badaczki czeskie – prof. Jana Hoffmannová (Praga), *Pozice “stylu mluveného” a “stylu psaného” v klasifikaci styl* oraz prof. Světlá Čmejrková (Praga), *Styl vysoký a nízký*. Prof. Світлана Єрмоленко (Kijów) przedstawiła referat dotyczący znaczenia tekstów artystycznych w kontekście kultur narodowych – *Стилистика художніх текстів у парадигмі національної культури*.

Dyskusję nad problemami stylu artystycznego

kontynuowano podczas obrad w sekcji. Галина Сютя z Kijowa mówiła o normie poetyckiej (*Часові і просторові параметри поетичної норми*), o powiązaniach między leksykografią a idiostylem prof. Галина Вокальчук (*Словники авторських неологізмів*), a o metodach jego nauczania dr Tamara Milutina z Opola (*Лексикографічний метод изучения идиостилиа на материале одно- и двуязычных словарей писателя*). Do zagadnień stylu artystycznego nawiązywał także referat plenarny dnia ostatniego przedstawiony przez prof. Petra Mareša z Pragi (*Konceptu stylu individualnego – problémy i rozwiązania*).

W sekcji językoznawczej zajmowano się różnymi aspektami stylu urzędowego. Referaty wygłosiły: prof. Irena Szczepankowska (Białystok), *Komunikacja prawno-sądowa z perspektywy retoryki, stylistyki i tekstologii*; dr Anna Wojciechowska (Zielona Góra), *Cechy stylowe protokołu (na przykładzie rękopisów z 2. poł. XIX wieku)*; prof. Ewa Malinowska (Opole), *Badania nad stylem urzędowym w Polsce*. O gatunkach użytkowych mówiła dr Marta Smykała z Rzeszowa (*Różnice stylistyczne między polską a austriacką reklamą turystyczną*). Poruszano także zagadnienia dotyczące tolerancji (prof. Сольвьева Наталья z Permu, *Толерантность речвой комунікацій в дискурсивно-стилістическом аспекте*) oraz stylu religijnego (dr Marzena Makuchowska z Opola, *Kierunki najnowszych badań nad językiem religijnym*).

W czasie konferencji nie zabrakło tematów związanych z różnymi aspektami komizmu. Analizowano ich występowanie w mowie dziecięcej (prof. Dimitar Popov, Velka Popova (Schumen), *Kindersprache – Eine amüsante Zwischenwelt – vermeintliche Stilistik*) oraz w utworach komediowych (mgr Anna Jedynak z Opola, *Funkcja intertekstualna nazw własnych w polskich utworach komediowych*).

Obrady pierwszego dnia zakończyła uroczysta kolacja, podczas której prof. Stanisław Gajda wręczył zasłużonym badaczom i długoletnim uczestnikom konferencji stylistycznych dyplomy z podziękowaniem za współpracę.

W kolejnym dniu podczas obrad plenarnych referat o lingwistyce kontrastywnej wygłosił prof. Aleksander Kiklewicz z Olsztyna (*Funkcja stylistyczna znaku w perspektywie lingwistyki kontrastywnej*), o fonostylistyce mówił prof. Jiří Zeman z Pragi (*Co je fonostylistika*), o lingwistyce barw prof. Valentina Kulpina z Moskwy (*Stylistyczne funkcje terminów koloru jako centralna dychotomia lingwistyki barwy*). Wystąpienie na temat badań frekwencyjnych miała prof. Ivana Kolářová z Brna (*Problematika stylového hodnocení frekventyvných univerbiátů v textech různých stylových oblastí*).

O wpływie szkół i tradycji narodowych (czeskich, niemieckich, bułgarskich i serbskich) na badania tekstów mówili w swych referatach kolejno: prof. Michal Křístek z Brna (*Traditions of Czech functional structuralism and the resultative theory of style*), prof. Zofia Bilut-Homplewicz z Rzeszowa (*Od stylistyki do stylistyki tekstu? Aspekty stylistyczne w niemieckiej lingwistyce tekstu*), prof. Димитър Попов (Szumen), (*Стилистика на българскомо произношение в режим на стандарт, суб-стандарт и нонстандарт*) oraz prof. Milošlav Čarkić z Belgradu (*Садашње стање и перспективе стилистике код православних Срба*).

Obrady w sekcji literaturoznawczej obejmowały zagadnienia historycznojęzykowe (prof. Krzysztof Maćkowiak i dr Cezary Piątkowski z Zielonej Góry, *Użyteczność kategorii kontekstu w interpretacji zjawisk historycznojęzykowych*; prof. Людмила Мялковська z Kijowa, *Мовний портрет письменника як об'єкт стилістики та історії літературної мови*) oraz współczesne (prof. Elżbieta Dąbrowska z Opoła, *Styl i literatura: kondycja ponowoczesna*; prof. Владимир Салимовский z Permu, *Специфика представления диалогического общения в*

художественной прозе). Wśród prezentacji badań szczegółowych znalazły się teksty dotyczące miłości i cielesności (dr Krystyna Wolna-Nowak z Opoła, *Sztuka miłości – sztuka dopełnienia. Wokół interpretacji głosowych poematu „Fortepian Szopena” Cypriana Norwida*; mgr Elżbieta Fert-Cichecka z Kielc, *Obrazy cielesności w twórczości poetek polskich 2. połowy XX wieku*).

W drugim dniu obrad prezentowano badania z zakresu nowych mediów (prof. Eva Höflerová (Opava), *Specyfika intextu*; prof. Татьяна Карпова (Perm), *Развлекательный дискурс русскоязычного сектора Интернет*), porusza- no także problematykę dyskursu publicznego (dr Marcin Poprawa z Wrocławia, *Perspektywy stylistyczne badań nad dyskursem publicznym – tradycja i przyszłość*; Magdalena Skowrońska z Opoła, *Dyskurs patriotyczno-romantyczny w prasie*). Kolejne wystąpienia dotyczyły stylu naukowego i popularnonaukowego (prof. Anna Starzec z Opoła, *Popularyzacja nauki w nowych mediach*; prof. Jerzy Biniewicz z Wrocławia, *Rodzenie się polskiego dyskursu naukowego – propozycja opisu*) oraz dydaktycznego (prof. Jolanta Nocoń (Opole), *Badania nad stylem dydaktycznym w Polsce – bilans i perspektywy*). O metatekstcie mówiła prof. Ирина Трофимовна Вепрева z Ekaterinburga (*Метаязыковые высказывания как сигналы стилистических сдвигов: к проблеме новых методов исследования*, a o badaniach nad złożonością i trudnością tekstów dr Tomasz Piekot i dr Marek Maziarz z Wrocławia (*Mglistość tekstu a styl – rekonesans badawczy*).

Bogatą treściowo konferencję podsumował w swym wystąpieniu prof. dr hab. Stanisław Gajda. Wybrane referaty zostaną opublikowane w XX tomie rocznika „Stylistyka” (2011).

Dorota Brzozowska (Opole)